

До: Министерство на околната среда и водите

Копие до: Директора на РИОСВ-Пазарджик

Становище

От

ст.н.с. II ст. д-р Петър Шурулинков, Институт по Зоология-БАН

относно

„Беглика фест“ и влиянието на това мероприятие върху фауната на ЗМ „Батлъбоаз“ в контекста на Плана за управление на ЗМ

Уважаема Госпожо Министър,

Обръщам се към вас в качеството си на един от авторите на Плана за управление на ЗМ „Батлъбоаз“, Западни Родопи –отговарящ за част „Фауна“. Провеждането на мероприятие като „Беглика фест“ на брега на яз.Голям Беглик в сърцето на ЗМ „Батлъбоаз“ според мен е несъвместимо с Плана за управление на ЗМ тъй като локализацията и времето на провеждане на мероприятието са предпоставка за неприемливо високи нива на безпокойство на животните, които се опазват в ЗМ и в съседните защитени местности по брега на язовира. Между намерения и реализация понякога има доста голяма разлика и опитът от последните такива фестивали-миналия проведен през м.август,2009 показва ,че влиянието върху фауната е по-голямо от допустимото и очакваното. Причина за това крайно негативно влияние са прекомерно високите нива на шум и масираното човешко присъствие –фактори водещи до безпокойство на животните в степен недопустима за една защитена територия.

Локализацията на мероприятието е неподходяща тъй като то се провежда в ЗМ при наличие на алтернативи да бъде пак на брега на язовира но извън ЗМ. Избраната локализация отстои по права линия само на 800 метра от активно гнездо на черен щъркел (*Ciconia nigra*)– вид включен в Приложение 1 на европейската Директива за птиците-застрашен в европейски план и в Червената книга на България и на 200м. от границите на гнездова територия на трипръст кълвач (*Picoides tridactylus*) –вид със същия статут като черния щъркел ,но много по-рядък и малоброен в национален план, пряко защитен от изчезване с численост от 90-130 двойки (по данни от новата Червена книга на България), от които около 40-60 са в Родопите. В района на провеждане на мероприятието са установени също видове с висок консервационен статут като глухар, лещарка,черен кълвач,сив кълвач, златка и др.

Времето на провеждане на мероприятието досега е било през август, но за 2010 г. е планирано за третата десетдневка на юли. Провеждането през първите 20 дни на август е свързано със значителна вреда на все още живеещите в размножителните си територии, но вече отгледали малки птици и бозайници.Основният проблем е значителното човешко присъствие и шумовото замърсяване,вкл. през ноща когато са активни немалко от

приоритетните за опазване животни в ЗМ. Планираното провеждане на „Беглика фест“ още през юли ,2010 е още по-недопустимо и ще навреди пряко на размножаващите се в района консервационно значими животни. В този случай вече можем уверено да прогнозираме ,че двойката черни щъркели ще бъде прогонена,а гнезденето и през 2010- провалено. Искаме да обърнем внимание на факта ,че сроковете на гнездене на птиците, вкл.черния щъркел на такава голяма надморска височина- около 1600 м. са изтеглени напред в сезона и често са с над 1 месец по-късно в сравнение с равнинните популации на същите видове.

Афиширането на една от целите на феста –опазването на глухаря- звучи странно като се има предвид, че тези нива на шум,които се продуцират от феста със сигурност са прогонили най-близко живеещите глухари на километри от язовира и от ЗМ”Батлъбоаз”.Глухарят е особено уязвим на човешко присъствие вид , особено докато малките не са отрасли и търси диви и спокойни горски участъци. Макар непосредствено около мястото на провеждане на феста да няма токовища на глухари, горите наоколо се използваха от вида за изхранване именно в края на гнездовия период и по време на следгнездовите скитания.

На бреговете на язовира са установени и едни от най-редките сови у нас –врабчова (*Glaucidium passerinum*) и пернатонога кукумявка (*Aegolius funereus*). Макар и толерантни в известна степен на човешко присъствие, те се плашат много от силен шум и също са повлияни негативно от този фест.

Нямам нищо против провеждането на подобни музикални фестивале ,но искам дебело да подчертая ,че ЗМ”Батлъбоаз” не е мястото за такива дейности. Избраните период и място на провеждане на феста са несъвместими с целите заложи в Плана за управление на ЗМ”Батлъбоаз” ,а също така и с целите на обявяване на ЗМ. ”Беглика фест” не представлява просто къмпирание и отдих на брега на язовира,а е едно музикално мероприятие –концерт ,което радикално променя степента на влияния върху природата на района. Ето защо настояваме да се вземат спешно мерки за предотвратяване на по-нататъшно увреждане на условията за опазване на фауната в ЗМ.

Настояваме категорично да постановите „Беглика фест” да се провежда вече извън териториите на защитените местности около яз.Голям Беглик и в период не по-рано от датата 20 август- след приключване на гнездовия период на всички животни в района. Такова едно решение ще бъде от значителна полза за успешното опазване на природните дадености на тази част на Родопите, ще предотврати по-нататъшно влошаване на условията на обитаване за редките и застрашени животни в района на ЗМ”Батлъбоаз” и ще улесни изпълнението на консервационните задачи поставени в Плана за управление на тази ЗМ.

Надяваме се на бърза и адекватна Ваша намеса,

С уважение,

ст.н.с.ІІ ст. д-р Петър Шуруликов